

CENTRUM PRIMÁRNÍ PREVENCE

**Vývojová psychologie,
Sociální potřeby podle PBSP**

P-CENTRUM, SPOLEK

www.p-centrum.cz

Úkol (neboj :-)

1) Puberták, 10 min

Vyberte si jednoho konkrétního pubertáka a sepište veškeré projevy, které vás napadnou (co dělá ráno, odpoledne, večer, jak se chová, co říká, co řeší, co ho zajímá a baví, jak se projevuje)...

2) Moje puberta, 10 min

Moje puberta – sepište veškeré projevy.

3) Co je normální?, 5 min

Projděte jednotlivé projevy u pubertáka (č. 1) a podtrhněte, pokud je podle vás daný projev normální.

Východiska

Chování dětí má vždy svoje logické důvody.

Rodič není profesionál a má právo dělat chyby (pracujeme s *tím*, co je).

„Zlobení“= nevhodně zvolené, ale legitimní strategie a iniciativy dítěte, vycházející z nenaplnění jeho potřeb.

Člověk je převážně biologická bytost a rozum se vždy podřizuje emocím (tj. znám limity sebe i dítěte).

Vývojová specifika dětí na ZŠ

I.- IV. třída → **TĚLO A EMOCE**

zvýšená emotivita, potřeba exprese, pocity jsou hlavním komunikačním kanálem, pracovat s tím, dítě udělá vše pro emotivní ocenění rodiče, učitelky

V. třída → **AKTIVITA**

přirozeně zvýšený zájem o informace – nezanedbávat jejich otázky, jsou více učenliví, zvědaví, chtějí být bráni jako partneři, počínající schopnost kooperace

VI. třída → **EXPERIMENT, PARTA, BOLEST, INSTITUCE**

období experimentu a hormonálních změn, do popředí přichází parta, potřeba přechodového rituálu, tendence riskovat, varovné informace mohou být návodné (neolizujte namrzlé zábradlí)

Vývojová specifika dětí na ZŠ

VII. třída → **SLYŠÍM**

citlivé období z hlediska sebepojetí a sebevědomí, přecitlivělost vůči audiokanálu, nutný projev úcty, citlivá legrace ano, ne však ironie a výsměch

VIII. třída → **CHCI, CO CÍTÍM, ALE NEVÍM, CO TO JE**

identifikace ke skupině/ subkultuře, oblékání a styly, stud za rodiče, citlivost vůči poučování, zmatek

IX. třída → **SMÍM/ NESMÍM**

teprve zde má smysl apelovat na morálku, porozumění smím – nesmím (už ne jen touha po konformitě nebo strach z trestu)

Vývojové potřeby dle PBSP

PBSP (Pesso Boyden System Psycho-motor) - terapeutický směr vyvinutý v 50. letech americkými pedagogy volného času.

PBSP definuje **pět základních sociálních potřeb dětí**.

Při nenaplnění některé z potřeb do 15. roku života dítěte následuje celoživotní dosycování.

Je pro nás žádoucí těmto potřebám **porozumět**, dokázat **odhadnout limity** v jejich naplňování u žáka a **zohlednit** to v přístupu k němu.

1) POTŘEBA MÍSTA

2) POTŘEBA BEZPEČÍ

3) POTŘEBA VÝŽIVY (výživa, podněty, péče, informace...)

4) POTŘEBA PODPORY/OPORY

5) POTŘEBA LIMITU

Agrese/ násilí/ schválnost

projevy mohou být stejné, ale mají jiný základ.

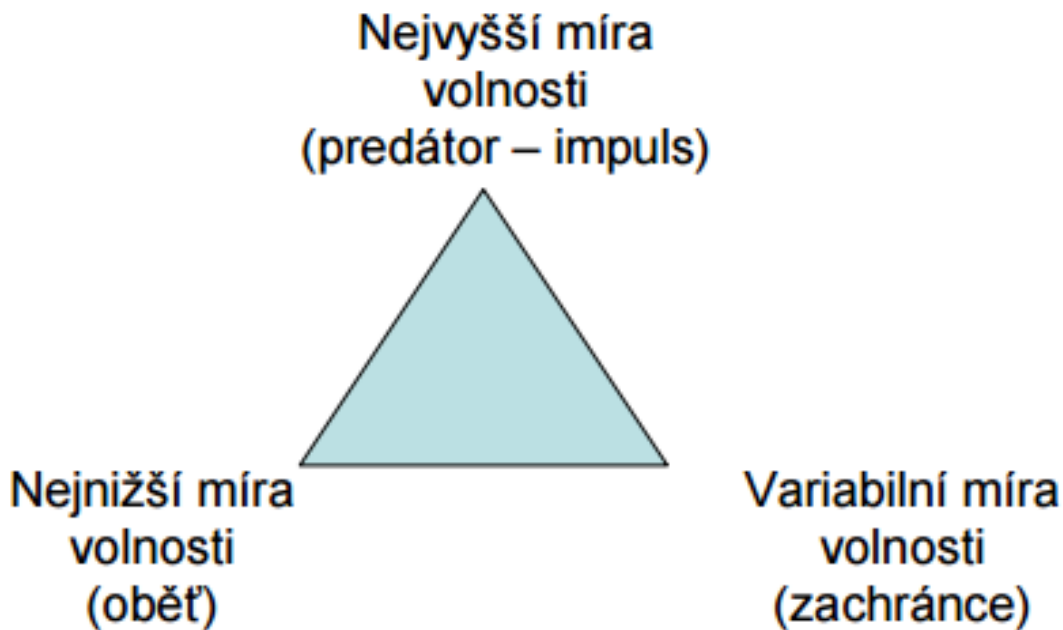
Agrese – je důsledkem pudu sebezáchovy.

Násilí – je akt, který v sobě zahrnuje přípravu a satisfakci.

Schválnost – je chování a jednání, jehož cílem je uchopit a pochopit limit.

Komunikační strategie

- Interakční role

Komunikační strategie

- Oslovování žáků
- Aktivní naslouchání a zrcadlení
- Možnost volby
- Přizpůsobení (viz. vývojová specifika)

Díky za pozornost!

Kontakty:

Bc. Jiří Klimeš, DiS.

P-centrum, spolek

Lafayettova 47/9, 779 00 Olomouc

Email: jiri.klimes@p-centrum.cz

Mobil: 774 307 320

www.p-centrum.cz